

Олеся Палінська Олег Качала

АВТОСТОПОМ *по Україні*

Українська мова
як іноземна

Аудіокнига з вправами

рівень

C1

Львів 2014

УДК 811.161.2(075.8)
ББК 81.411.1-9
У 45

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту гуманітарних і соціальних наук
Національного університету «Львівська політехніка»
(протокол № 8 від 30 квітня 2014 р.)

За редакцією доц. Ірини КЛЮЧКОВСЬКОЇ, кандидата педагогічних наук, директора Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка»

Рецензенти:

Ірина КОЧАЛ, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри українського прикладного мовознавства Львівського національного університету імені Івана Франка

Геннадій ВОЗНЮК, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови Національного університету «Львівська політехніка»

Олеся ПАЛІНСЬКА – ідея, текст, додаткові вправи

Олег КАЧАЛА – вправи

Дизайн – Юрій ПОПОВИЧ

Текст читас Дмитро БАРТКОВ

У 45 **Палінська О.**

Автостопом по Україні. Українська мова як іноземна : Аудіокнига з вправами / Олеся Палінська, Олег Качала. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 128 с. : іл., компакт-диск.

ISBN

Навчальний посібник «Автостопом по Україні» призначений для вивчення української мови як іноземної на вищому рівні (згідно із Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти – рівень С1).

Основне завдання навчального посібника – вдосконалити комунікативну компетенцію, а також подати цікаву й пізнавальну інформацію крайознавчого змісту. Разом з аспірантом з Німеччини Марком слухачі відвідують цікаві куточки України, познайомляться зі звичайними людьми, скуштують національні страви і послухають життєві історії. Цікаві вправи допоможуть повторити граматику та вдосконалити комунікативні вміння.

Для всіх, хто вивчає українську мову як іноземну на рівні С1.

УДК 811.161.2(075.8)
ББК 81.411.1-9

Усі права застережено; жодна частина цієї публікації не може бути передрукована або використана жодним іншим способом – електронним, механічним, як фотокопія і т.п., без попередньої письмової згоди авторів.

ISBN

© Палінська О., Качала О., автори, 2014

© Попович Ю., дизайн, 2014

Розділ 1	7	Розділ 16	67
Розділ 2	11	Розділ 17	71
Розділ 3	15	Розділ 18	75
Розділ 4	19	Розділ 19	79
Розділ 5	23	Розділ 20	83
Розділ 6	27	Розділ 21	87
Розділ 7	31	Розділ 22	91
Розділ 8	35	Розділ 23	95
Розділ 9	39	Розділ 24	99
Розділ 10	43	Розділ 25	103
Розділ 11	47	Розділ 26	107
Розділ 12	51	Розділ 27	111
Розділ 13	55	Розділ 28	115
Розділ 14	59	Розділ 29	119
Розділ 15	63	Розділ 30	123

- 1 Львів
- 2 Івано-Франківськ
- 3 Кіровоград
- 4 Луцьк
- 5 Київ
- 6 Сімферополь
- 7 Умань
- 8 Хмельницький
- 9 Чернітаці

Передмова

Навчальний посібник «Автостопом по Україні» призначений для студентів, які володіють українською мовою на рівні С1 (рівень професійного володіння) відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій стосовно мовної освіти. Згідно з ними студент:

- розуміє широкий спектр складних і довгих текстів, розпізнає приховане значення;
- може висловлюватись вільно і безпосередньо, без особливих труднощів з підбором слів і виразів;
- може використовувати мову гнучко та ефективно для соціальної, наукової та професійної діяльності;
- може створювати чіткий, добре структурований, детальний текст на складні теми, демонструючи володіння організаційними моделями, засобами зв'язку та об'єднанням елементів тексту.

Призначення посібника – розвиток комунікативних навиків на основі аудіювання. Цільовою аудиторією є студенти-іноземці, що вивчають українську мову як іноземну на рівні С1.

Посібник «Автостопом по Україні» – це навчальний комплекс, до якого входять:

- книга для студента із завданнями та вправами;
- буклет із текстом повісті;
- компакт-диск, що містить аудіозаписи розділів, а також аудіовправи і деяку додаткову інформацію, яку можна використати на заняттях: поради для тих, хто подорожує автостопом; пояснення дорожніх знаків, використаних у посібнику; схеми залізничних вагонів, що курсують Україною; оригінальні рецепти страв, згаданих у тексті. Інтерактивна карта на диску дасть можливість зорієнтуватися щодо місць, які відвідав головний герой, і переглянути додаткові світлини.

Текст у буклеті поданий лише для ознайомлення. Рівень С1 передбачає достатнє володіння українською мовою, щоб сприймати тексти на слух, навіть якщо вони містять розмовні форми, діалектні чи сленгові слова і прочитані в достатньо швидкому (природному) темпі. Тому користуйтеся надрукованим текстом як підказкою лише у випадку необхідності.

Структурно кожен урок містить два блоки: вправи перед слуханням тексту та вправи після слухання тексту. Дотекстові вправи, а також словник, допомагають знати лексичні труднощі й полегшити сприйняття тексту на слух. Багато вправ (як до, так і після слухання тексту) сприяють розвитку комунікативних навичок у широкому суспільному контексті: оскільки посібник відповідає рівню С1, студенти можуть почути в тексті і територіальні діалекти, і сленг, і суржик, а зводно й побачити практичні можливості використання не лише літературної мови, а й розмовних варіантів. Граматичні вправи покликані здебільшого повторити й закріпити відомості, вже відомі студентам, тому в посібнику практично немає пояснень граматичних явищ.

Але насамперед «Автостопом по Україні» – це цікава історія, захоплива пригода. Студенти разом із головним героєм, молодим науковцем з Німеччини, який пише дослідження про Україну і намагається відкрити для себе цю загадкову країну, мандруватимуть містами і селами, пізнаватимуть культуру, побут і звичаї українців, а найголовніше – познайомляться з людьми: молодими і літніми, веселими і похмурими, цікавими і не дуже... Адже у кожній країні найголовніше – це люди. Звичайні, пересічні, які їздять поруч із нами у маршрутках, плачуться на кухні про свої сімейні проблеми, розмовляють у поїздах про політику і захоплено розповідають про свої рідні міста.

Разом із Марком слухач побуває в Карпатах і на Волині, відвідає Київ, Львів і Чернівці, помилується красою Чорного моря і затишного парку Софіївка.

Реальні події та герої, справжні побутові ситуації, розмовна мова з елементами сленгу і діалектів допоможуть студентам пізнати «справжню» Україну.

Повість, яка лягла в основу посібника, була написана 2010 р. Короткий період, що минув з того часу, виллється для України дуже насиченим подіями, які багато в чому змінили життя суспільства. Тим цікавіше буде студентам обговорювати на заняттях ці зміни, дізнаватися про них з додаткових джерел і давати їм оцінку.

Сподіваємось, віртуальна мандрівка Україною дасть змогу студентам не лише покращити знання української мови, а й відкриє щось нове й невідоме про Україну, допоможе краще пізнати нашу країну і, щиро віримо, полюбити її.

Про інші навчальні посібники та освітні проекти Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою НУ «Львівська політехніка» можна дізнатися на сайті www.mioi.lviv.ua.

Розділ 1

Вправа **перед**
слуханням тексту

1 Дайте відповіді на запитання.

- 1) Чи любите ви подорожувати?
- 2) Чи часто вам доводиться подорожувати на великі відстані?
- 3) Яким видом транспорту ви любите подорожувати?
- 4) Як часто ви подорожуєте автостопом?
- 5) Чи безпечно є подорож автостопом? Чому?

2 Прочитайте коментар до слів, які ви сьогодні почуєте.
Які з них є для вас новими?

Бруківка – дорога або вулиця, вимощена камінням, брукняком.

Бульварний роман – низькопробний літературний твір, розрахований на примітивні смаки.

Вітівка – що-небудь сказане або зроблене для розваги, сміху; жарт, вигадка.

Галюцинація – неправильне слухове, зорове, дотикове, нюхове, смакове сприймання, зумовлене порушенням діяльності мозку або хворобливим станом організму.

Здоровань – людина, що відзначається силою, міцною будовою і високим зростом.

Мандрі – мандрівка, подорож.

Нарікаги – висловлювати невдоволення, скаржитися.

Перекручений – тут: зіпсований, спотворений, помилковий.

Попутник – той, хто йде або їде з ким-небудь тим самим шляхом.

Розвідка – тут: наукове дослідження, наукова праця з будь-якого питання.

Тандем – про двох осіб, дві організації тощо, які об'єднані спільною справою, які діють спільно.

Тяга – те саме, що потяг; прагнення.

Химерний – який викликає подив, не схожий на когось звичайного або щось звичайне; незвичний, чудернацький.

- 3 Виберіть з дужок правильний варіант слова і з'єднайте словосполучення з його відповідником зліва.

1) велика (чорна, червона, біла) пляма	а) не знати точно, як належить
2) вислизати з (поля, моря, точки) уваги	б) опинитися у безвиході
3) зійти у (німий, спійий, глухий) кут	с) про щось невідоме
4) ловити (Мишей, Метелика, гав)	д) бути неважним
5) не знати (для, до, від) ладу	е) про те, що ми не зауважуємо

- 4 Подані слова згрупуйте відповідно до таблиці.

захопливий, небезпечний, неповний, яскравий, безнадійний,
несподіваний, внутрішній, клятий, звичний, слухняний,
делікатний, загадковий, балакучий, химерний, невідомий

Позитивний зміст	Негативний зміст	Нейтральний зміст

- 5 Поміркуйте, герби яких міст зображено на малюнках. Чому ви так вважаєте? У якому з цих міст ви вже побували? Яке з них хотіли б відвідати?

Довідка: Бремен, Будапешт, Єрусалим, Львів, Ялта.

1

2

3

4

5

- 6 Придумайте коротку історію, головним героєм якої є 35-річний німець. Використайте у ній таку інформацію:

Люди	Час	Місце	Події і факти
<ul style="list-style-type: none"> • Марк • водій • Соломіл 	<ul style="list-style-type: none"> • місяць тому • три роки тому • десята вечора 	<ul style="list-style-type: none"> • Бремен • вантажівка • Краків • Львів • Тернопіль • університетська бібліотека 	<ul style="list-style-type: none"> • Не вихідні до Польщі • Внутрішній голос сказав... • Все втратило будь-який сенс • Вирішив розібратися з незрозумілими речами • Української не знав зовсім • Голосно розповідав історії

Вправи після слухання тексту

7

Виберіть правильний варіант.

1. Почувши слово «Львів», Марк...

- а) вискочив у халепу. б) вискочив як ошпарений. с) підскачив як обпечений.

2. Місцьє тому Марк гортав книжки про Україну...

- а) на польсько-українському кордоні. б) в бібліотеці Бременського університету. с) у львівській кав'ярні.

3. Марк вирушив на схід...

- а) на початку своєї відпустки. б) через Чехію і Словаччину. с) відразу, як почув слово «автостоп».

4. Водій вантажівки...

- а) був здоровим балакучим поляком. б) був українцем з Кракова. с) був німецьким хлопцем.

5. Марк вивчав українську...

- а) в Берлінському університеті. б) у своєму університеті. с) у Львові.

6. Соломія подарувала Маркові на прощання...

- а) купу різних южок. б) пугітник Віднем. с) книгу з історії України.

7. О деслїтї вечора...

- а) вони приїхали до Львова. б) машина виїхала з Кракова. с) Марк задрімав.

8. Водій висадив Марка...

- а) на українському кордоні. б) перед готелем. с) на якійсь невідомій вулиці.

8

Із поданого переліку виберіть пункти, які стосуються головного героя історії – Марка.

	ТАК	НІ
1) навчався у Бременському університеті	☐	☐
2) вивчав мистецтвознавство	☐	☐
3) непогано знав українську	☐	☐
4) був родом із Кракова	☐	☐
5) працював водієм вантажівки	☐	☐
6) не дослухався до внутрішнього голосу	☐	☐
7) знав про Україну все	☐	☐
8) їхав автостопом з Кракова до Львова	☐	☐

9 Виберіть із дужок правильний варіант.

- 1) Три попередні поїздки до України нічого нового не додали до його (бачення, побачення, свідчення).
- 2) Слово «востоп» вперто сиділо у свідомості, не хотіло нікуди (діватися, ховатися, шиватися).
- 3) На початку відпустки він спакував рюкзак і разом з друзями, які саме їхали на вихідні до (України, Франції, Польщі), вирушив на (південь, захід, схід).
- 4) У Кракові він досить швидко знайшов (аеріаку, мітку, вантажіаку), яка їхала до Львова.
- 5) Соломля з Тернополя вивчала мистецтвознавство і мріяла підкорити світ своїм (знанням, талантом, голосом).
- 6) Марк сподівався, що його (академічних, класичних, примітивних) знань плюс (народної, розмовної, літературної) мови вистачить, щоб не пропасти в цій країні.
- 7) Веселий водій (визнав, викинув, висадив) його на якійсь невідомій вулиці.
- 8) Марк намагався вкласти в свої слова (якнайкраще, якомога, чимраз) більше впевненості.

10 Відзначте наступні твердження як «П» (правильні) або «Н» (неправильні). Якщо інформації нема в тексті, то відзначте «?» (не знаю).

	П	Н	?
1) Найбільше Марка цікавили в Україні книгарні та кав'ярні.	☐	☐	☐
2) Марк знав, що знайти попутника до Львова не буде важко.	☐	☐	☐
3) Маркова подорож почалася досить легко.	☐	☐	☐
4) Ні Марк, ані водій не знали української.	☐	☐	☐
5) Водій дуже довго шукав на мапі Львів.	☐	☐	☐
6) Соломля була закохана в Марка.	☐	☐	☐
7) Марк приїхав до Львова над ранок.	☐	☐	☐
8) Марк не спав цілу дорогу до самого Львова.	☐	☐	☐
9) Марк дуже впевнено почувався, приїхавши до Львова.	☐	☐	☐

11 Для обговорення

- Що спонукало Марка вирушити в мандрівку до Львова?
- Чи наважилися б ви на таку подорож?
- Що з перерахованого є для вас найбільшим пріоритетом: кар'єра, наукова робота, творча самореалізація, душевний спокій, родинний затишок, розваги та відпочинок, участь у суспільному житті, подорожі?
- Про які риси характеру Марка можна сказати з огляду на почуту історію?

12 Пофантазуйте і скажіть, що відбулося з Марком після того, як він висів з вантажівки в центрі Львова (кількома реченнями).